EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 12.7.2019
COM(2019) 335 final

POROČILO KOMISIJE SVETU

o oceni napredka pri izterjavi dolgovane dodatne dajatve proizvajalcev mleka za obdobja od 1995/1996 do 2001/2002, o katerem je Italija poročala Komisiji in Svetu (Na podlagi člena 3 Odločbe Sveta 2003/530/ES)

POROČILO KOMISIJE SVETU

o oceni napredka pri izterjavi dolgovane dodatne dajatve proizvajalcev mleka za obdobja od 1995/1996 do 2001/2002, o katerem je Italija poročala Komisiji in Svetu

(Na podlagi člena 3 Odločbe Sveta 2003/530/ES)

To poročilo o oceni je sestavljeno v skladu s členom 3 Odločbe Sveta 2003/530/CE z dne 16. julija 2003 o združljivosti pomoči, ki jo namerava Italijanska republika dodeliti svojim proizvajalcem mleka, s skupnim trgom (v nadaljnjem besedilu: Odločba Sveta), ki od pristojnih italijanskih organov zahteva, da Svetu in Komisiji vsako leto poročajo o napredku pri izterjavi dolgovane dodatne dajatve proizvajalcev za obdobja od 1995/1996 do 2001/2002.

Na podlagi člena 1 Odločbe Sveta pomoč, ki jo je Italijanska republika proizvajalcem mleka zagotovila tako, da je v proračun Evropske unije namesto njih plačala znesek dodatne dajatve na mleko in mlečne proizvode za obdobje od 1995/1996 do 2001/2002, ki so ga ti dolgovali Evropski Uniji, in tem proizvajalcem omogočila, da dolg v obdobju več let odplačajo v obliki odloženega plačila brez obresti, izjemoma velja za združljivo s skupnim trgom pod pogojem, da:

– proizvajalci odplačajo znesek v celoti v enako velikih letnih obrokih in

– obdobje odplačevanja, ki se začne 1. januarja 2004, ni daljše od 14 let.

Na podlagi člena 2 Odločbe Sveta mora Italija za namen dodelitve pomoči skupno dodatno dajatev za zadevna obdobja prijaviti Evropskemu kmetijskemu usmerjevalnemu in jamstvenemu skladu (EKUJS)[1] ter neporavnani dolg v treh enako velikih letnih obrokih odbiti od izdatkov, ki jih je EKUJS financiral za november 2003, november 2004 oziroma november 2005. Italija je z dopisom z dne 26. avgusta 2003 ustrezno prijavila skupno dodatno dajatev za zadevna obdobja. Neporavnani dolg je bil ustrezno odbit od izdatkov, ki jih je EKUJS financiral za november 2003, november 2004 in november 2005.

Člen 3 Odločbe Sveta od pristojnih italijanskih organov zahteva, da vsako leto Svetu in Komisiji poročajo o napredku pri izterjavi dolgovane dodatne dajatve proizvajalcev za tržna leta od 1995/1996 do 2001/2002.

Italijanski organi so svoje 13. poročilo na podlagi navedene določbe predložili Komisiji v dopisu agencije AGEA (Agenzia per le Erogazioni in Agricoltura) z dne 9. novembra 2018 o plačilu obroka za leto 2017. To poročilo zadeva 14. obrok, saj je prva dva obroka (2004 in 2005) pokrivalo eno samo poročilo (dokument COM(2007) 34 final z dne 30. januarja 2007).

Pričujoče poročilo vsebuje oceno Komisije glede napredka, o katerem so za leto 2017 poročali italijanski organi in ki zadeva izterjavo dodatne dajatve tako za sedem obdobij, na katera se nanaša Odločba Sveta, kot za ostala obdobja.

Plačilo dajatve v okviru sheme obročnega odplačevanja iz leta 2003

Odločba Sveta, ki Italiji omogoča, da namesto italijanskih proizvajalcev mleka v proračun Evropske unije plača dodatno dajatev, je leta 2005, v katerem je bilo oblikovano prvo poročilo Sveta, zadevala 25 123 proizvajalcev dolžnikov. Za leto 2017 se je ta številka znižala na 20 647.

[1] Zamenjan s 1. januarjem 2007 z Evropskim kmetijskim jamstvenim skladom (EKJS).

Izmed vseh proizvajalcev, ki v skladu s poročilom zdaj dolgujejo dajatev za sedem obdobij iz Odločbe Sveta, se jih je na začetku 15 431 odločilo za shemo obročnega odplačevanja iz leta 2003. Leta 2004, preden je bil plačan prvi obrok, je 15 431 proizvajalcev, ki so se odločili za plačilo v okviru sheme obročnega odplačevanja, skupaj dolgovalo 345 milijonov EUR, kar je bila približno ena četrtina skupnega zneska dajatve, ki so ga še dolgovali proizvajalci, ki se niso želeli vključiti v sheme obročnega odplačevanja. Zaradi tega se zdi, da so se za shemo obročnega odplačevanja odločili večinoma proizvajalci z najmanjšimi proizvodnimi presežki. Po drugi strani pa se proizvajalci z večjimi proizvodnimi presežki (približno 8 000 proizvajalcev, ki so za sedem obdobij zavezani k plačilu dolgovane dajatve v višini približno 1 milijarde EUR) niso odločili za vključitev v shemo obročnega plačevanja. Vendar je treba opozoriti, da so italijanski organi vsako leto prejeli nove vloge za obročno odplačevanje. Leta 2017 je bilo predloženih 36 novih vlog, kar skupaj ustreza znesku v višini 7 milijonov EUR. 14. obrok v skupnem znesku 24 655 057,20 EUR naj bi do 31. decembra 2017 plačalo 10 137 proizvajalcev. Preverjanja, ki so jih izvedli italijanski organi, kažejo, da je 10 038 proizvajalcev v letu 2017 pravočasno plačalo zneske v skupni višini 24 259 152,52 EUR, kar pomeni, da je 99 % proizvajalcev pravočasno plačalo 98,40 % dolgovanega zneska v okviru 14. obroka. Navedena raven je blizu povprečja 97 %, zabeleženega za prejšnje obroke. Po podatkih italijanskih organov je bil do konca 14. obroka izterjan skupni znesek v višini 375,94 milijona.

Čeprav navedene ravni zagotovo kažejo, da so proizvajalci iz sheme obročnega odplačevanja predani izpolnjevanju svojih obveznosti, Komisija meni, da je nadaljnje spremljanje primerov, pri katerih plačilo ni bilo zabeleženo v določenem roku, glavni pokazatelj, v kolikšni meri so italijanski organi zavezani zagotavljanju ustreznega spoštovanja pogojev sheme in nenazadnje tudi izterjavi zneska dolgovane dajatve v celoti.

V zvezi s 14. obrokom še ni nobenih informacij glede preostalih 99 proizvajalcev, ki dolgujejo 392 784,39 EUR.

V prejšnjem poročilu je navedeno, da za 13. obrok 209 proizvajalcev do 31. decembra 2016 ni izvedlo plačila, kar ustreza znesku v višini 563 317,2 EUR. V skladu z informacijami, prejetimi od italijanskih organov, so osrednji organi o vseh teh primerih obvestili ustrezne regionalne organe, da bi izterjali plačilo celotnega dolgovanega zneska z obrestno mero zunaj sheme obročnega odplačevanja. Pozneje se je izkazalo, da so od 209 proizvajalcev, za katere se je prvotno menilo, da niso plačali, 103 proizvajalci plačilo dejansko izvedli. 106 proizvajalcev, ki niso plačali 13. obroka, pa je izgubilo možnost obročnega odplačevanja, proti njim pa so bili sproženi postopki za prisilno izterjavo.

Na podlagi podatkov, ki so jih italijanski organi sporočili za leto 2017, se zdi, da so bili pogoji uporabe sheme obročnega odplačevanja, potrjene z Odločbo Sveta 2003/530/ES, upoštevani in da napredek pri izterjavi dolgovanega zneska proizvajalcev, vključenih v shemo obročnega odplačevanja za obdobja od 1995/1996 do 2001/2002, dokazuje zadovoljivo upravljanje.

Kmetijska gospodarstva, za katera je bila možnost za obročno odplačevanje preklicana

Neplačilo katerega koli izmed letnih obrokov pomeni izključitev zadevnega proizvajalca iz sheme obročnega odplačevanja, kar lahko povzroči, da se proizvajalcu zaseže celotni še dolgovani znesek in obračunane obresti.

Štirinajst let po začetku sheme obročnega odplačevanja iz leta 2003 je bila pravica za obročno odplačevanje preklicana za 1 120 kmetijskih gospodarstev, in sicer za skupni dolg, razdeljen na obroke, v višini 37 510 005,97 EUR.

Od tega zneska je bilo 18 740 185 EUR plačanih pred preklicem te pravice, 5 502 332,10 EUR pa je bilo izterjanih po preklicu (skoraj 30 % preostalih dolgovanih

zneskov), od tega znesek v višini 2 920 990,46 EUR, ki je omogočil poravnavo bremen za 320 kmetijskih gospodarstev. To pomeni, da celotni neporavnani dolg preostalih 800 kmetijskih gospodarstev znaša 13 279 597,39 EUR (skoraj 70 % preostalih dolgovanih zneskov).

Te številke kažejo, da vestnost italijanske uprave pri pobiranju ustreznih dajatev pri proizvajalcih, ki so zaradi neplačila obroka izključeni iz sistema obročnega odplačevanja, ni zadovoljiva. To situacijo je vendarle treba obravnavati v okviru splošnega problema nezmožnosti italijanske uprave, da učinkovito izterja dolgovane zneske zunaj načrtov obročnega plačevanja, omenjenih spodaj.

Šestmesečni odlog plačila in posledice na področju državnih pomoči

Na podlagi odstavka 12 duodecies člena 2 italijanskega zakonskega odloka št. 225 z dne 29. decembra 2010, ki je bil po spremembah preoblikovan v zakon št. 10 z dne 26. februarja 2011, je Italija odobrila, da se do 30. junija 2011 odloži plačilo obrokov za leto 2010, ki bi v skladu s shemo obročnega odplačevanja iz leta 2003, kot je bila odobrena s Odločbo Sveta 2003/530/ES, načeloma zapadli v plačilo 31. decembra 2010.

S Sklepom C(2013) 4046 final z dne 17. julija 2013 je Komisija sklenila, da odlog plačila obroka dajatev na mleko z zapadlostjo 31. decembra 2010 pomeni pomoč, ki je nezdružljiva z notranjim trgom. Poleg tega meni, da je ta pomoč povzročila kršitev pogojev, določenih z Odločbo Sveta 2003/530/ES, in je za tiste, ki so bili do nje upravičeni in tako prestopili okvir, ki ga je določil Svet, ustvarila novo državno pomoč, ki je nezakonita v smislu člena 1(f) Uredbe (ES) št. 659/1999 in je prav tako nezdružljiva z notranjim trgom.

S Sklepom št. C (2013) 4046 final je Komisija Italiji odredila, naj od upravičencev odloga plačila izterja zneske nezdružljive pomoči ter pripadajoče obresti.

Italijanski organi so začeli potrebne upravne postopke za izterjavo pomoči. Vendar je Italija 8. novembra 2013 proti Sklepu Komisije vložila tožbo na Splošnem sodišču (zadeva T-527/13). To je 24. junija 2015 izdalo sodbo o razglasitvi delne ničnosti sklepa Komisije: potrdilo je pristop Komisije v zvezi s pomočjo, povezano z odlogom plačila obroka dajatev z zapadlostjo 31. decembra 2010, zavrnilo pa je sklepe Komisije v zvezi z novo pomočjo, ustvarjeno za tiste, ki so ta odlog koristili in tako prestopili okvir Odločbe Sveta. Komisija je sodbo Splošnega sodišča predložila Sodišču Evropske unije (zadeva C-467/15 P). Sodišče je 25. oktobra 2017 v sodbi o navedeni zadevi potrdilo veljavnost dokončnega Sklepa Komisije C(2013) 4046 final, ki ga je Splošno sodišče delno razveljavilo v sodbi z dne 24. junija 2015 (zadeva T-527/13). Italijanski organi so bili torej pozvani k sprejetju in izvajanju nacionalnih ukrepov, potrebnih za izvrševanje Sklepa C(2013) 4046 final, dokler se dodeljena pomoč iz sheme v celoti ne izterja. Italijanski organi so do zdaj predložili podatke o upravičencih in o zneskih, ki jih je treba izterjati. Te informacije bi bilo treba še dopolniti in predložiti dokazila o izterjavi.

Dolgovana dodatna dajatev za obdobje 2002/2003

Za obdobja od leta 1995 do leta 2002 je Italija na podlagi Odločbe Sveta 2003/530/ES namesto proizvajalcev v proračun Evropske unije plačala dodatno dajatev.

Od leta 2004 države članice na podlagi Uredbe Sveta (ES) št. 1788/2003 z dne 29. septembra 2003 dodatno dajatev neposredno plačajo v proračun Unije.

Obdobje 2002/2003 pa ni zajeto niti v Odločbo Sveta niti v novo shemo iz leta 2004. Ob upoštevanju prekoračitve nacionalne kvote, dodeljene Italiji, so italijanski proizvajalci mleka, odgovorni za to prekoračitev, proračunu Unije za obdobje 2002/2003 dolgovali 227,76 milijona EUR.

Od tega zneska v proračunu Unije iz naslova dodatne dajatve proizvajalcev mleka, ki so zavezani k plačilu, ostaja dolg 118,4 milijona EUR dodatne dajatve.

Znesek dajatev, ki ga je treba izterjati za obdobja od 1995/1996 do 2008/2009 in ki ni vključen v shemo obročnega odplačevanja iz leta 2003 ali sistem povračila iz leta 2009

V predhodnih poročilih je bilo poudarjeno, da shema obročnega odplačevanja iz leta 2003 in sistem povračila v obrokih, ki ga je Italija vzpostavila leta 2009 (z obrestno mero, ki je enaka referenčni meri Unije in zvišana za nekaj odstotnih točk), dejansko pokrivata le majhen del dajatev, ki jih je treba izterjati, tj. 410 milijonov EUR oziroma 17,8 % zneska za izterjavo. Na dan 31. decembra 2017 je bilo v okviru sheme obročnega odplačevanja iz leta 2003 in sistema povračila iz leta 2009 izterjanih že 385 milijonov. Tako je v okviru navedenih instrumentov ostal le še majhen del celotnega zneska za povračilo, in sicer 25 milijonov EUR (v okviru sistema povračila iz leta 2009).

Dejansko je od skupnega zneska dajatev, ki ga je treba izterjati za obdobja od 1995/1996 do 2008/2009 in kot ga je sporočila Italija, v višini 2,303 milijarde EUR večinski znesek za izterjavo zunaj navedenih instrumentov.

Podatki iz poročila italijanskih organov o 14. obroku, ki kažejo trenutno splošno stanje pri izterjavi dajatev v okviru sheme obročnega odplačevanja, vzpostavljene leta 2003, so res zadovoljivi, česar pa ni mogoče trditi za pobiranje izterljivih zneskov, ki niso vključeni v instrumenta obročnega odplačevanja ali povračila v obrokih (1,283 milijarde EUR), zlasti za izterjavo izvršljivih zneskov (888 milijonov EUR).

Komisija je od leta 2010 v zaporednih ocenjevalnih poročilih Svetu že večkrat izrazila svoje nezadovoljstvo nad premajhnim napredkom pri izterjavi izterljive dodatne dajatve na mlečne kvote, ki ni vključena v instrumenta obročnega odplačevanja ali povračila v obrokih.

Informacije, ki so jih italijanski organi predložili v svojem poročilu o 14. obroku, kažejo, da ni zaznati nobenega pomembnejšega novega napredka pri dejanskem pobiranju dajatev, ki niso vključene v sheme obročnega odplačevanja. Italijanski organi sicer navajajo, da se je celota izterljivih zneskov povečala za 112 milijonov in da bo 837,2 milijonov EUR izterjanih po sodni poti (prisilna izterjava), vendar o dejanskih znatnih učinkih še ne poročajo.

Zaradi visokega zneska neplačanih dajatev ter dolgega časovnega obdobja, v katerem neplačani zneski niso bili izterjani, je treba priti do zaključka, da italijanski organi v letu 2017 niso zagotovili učinkovitosti in uspešnosti prava Unije.

Zato je Komisija na Sodišču Evropske unije vložila tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti na podlagi člena 258 PDEU (zadeva C-433/15).

Sodišče Evropske unije je s sodbo z dne 24. januarja 2018 ugodilo tožbi Komisije: Sodišče ugotavlja, da Italijanska republika ni izpolnila svojih obveznosti s tem, da ni zagotovila, da bi bila dodatna dajatev za proizvodnjo v Italiji, ki presega stopnjo nacionalne kvote, od prvega obdobja dejanske naložitve dodatne dajatve v Italiji (1995/1996) in do zadnjega obdobja, v katerem je bila v Italiji ugotovljena presežna proizvodnja (2008/2009),

– dejansko naložena proizvajalcem, ki so prispevali k vsaki prekoračitvi proizvodnje, ter

– po obvestilu o dolgovanem znesku pravočasno plačana s strani odkupovalcev ali proizvajalcev v primeru neposredne prodaje, ali

– če ni bila plačana v določenih rokih, vpisana v odločbo o odmeri in nazadnje izterjana od navedenih odkupovalcev ali prodajalcev.

Sklep

Na koncu 14. leta uporabe sheme obročnega odplačevanja, vzpostavljene z Odločbo Sveta 2003/530/ES, Komisija meni, da v kolikor se upoštevajo pogoji uporabe sheme obročnega odplačevanja iz leta 2003, potrjene z Odločbo Sveta, napredek italijanskih organov pri izterjavi dolgovanega zneska proizvajalcev, ki so se odločili za shemo obročnega odplačevanja za obdobja od 1995/1996 do 2001/2002, dokazuje, da je upravljanje sheme zadovoljivo.

Glede zneskov, ki niso bili vključeni v instrumenta obročnega odplačevanja ali povračila v obrokih, Komisija poudarja, da je Sodišče Evropske unije v sodbi z dne 24. januarja 2018 potrdilo neizpolnjevanje obveznosti, ki ga Komisija očita Italijanski republiki. Na podlagi člena 260 PDEU so italijanski organi odgovorni za sprejetje vseh ukrepov, potrebnih za izvršitev sodbe Sodišča; zlasti morajo s potrebno skrbnostjo začeti izvajati učinkovit sistem za izterjavo dolgovanih zneskov, ki bo zagotovil realne in merljive rezultate glede zmanjšanja dolgovanega zneska. Komisija skrbno spremlja izvrševanje sodbe Sodišča s strani italijanskih organov.